การตรวจสภาพฝายและแนวทางแก้ไขปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพฝาย ในจังหวัดเชียงใหม่

รหัสฝายที่ : WCM010900501

ชื่อฝาย หน้าป่าช้าบ้านดอนปิน **ชื่อลำน้ำ** แม่เหียะ **ลำน้ำสาขาของ** แม่ปิง/เจ้าพระยา **ประเภทลำน้ำ** ลำห้วย **วันที่สำรวจ** 6 มิ.ย. 68

หมู่บ้าน หมู่ที่ 5 ดอนปิน **ตำบล** แม่เหียะ **อำเภอ** เมืองเชียงใหม่ **จังหวัด** เชียงใหม่

ก่อสร้าง เมื่อปี พ.ศ. 2538 **อายุฝาย** 30 **หน่วยงานรับผิดชอบ** - ออกแบบเอง

พิกัดฝาย			
X(UTM)	495176	Y(UTM)	2071451

ลักษณะทั่วไป

ประเภทของสันฝาย : ฝายสันมน ความสูงสันฝาย : 1.0 เมตร ความยาวสันฝาย : 3.5 เมตร

ประตูระบายน้ำ : ไม่มี ชนิดบานประตู : - ขนาด (กว้าง*สูง) : - จำนวน : - ชุด ชนิดเครื่องยกบาน : -

อาคารบังคับน้ำ : ไม่มี

ระบบส่งน้ำ : ไม่มี ลักษณะคลอง : - ขนาดท้องคลองกว้าง : - เมตร ความยาวประมาณ : - กิโลเมตรเมตร

ข้อมูลประวัติการซ่อม

ปี พ.ศ.	รายการซ่อม	หน่วยงาน	หมายเหตุ
2568	ซ่อมแซมฝาย	เทศบาลตำบลแม่เหียะ	

ผลการตรวจสอบสภาพฝาย

สภาพฝายของแต่ละองค์ประกอบ (Element)

1. ส่วนป้องกันเหนือน้ำ : ☑ ใช้งานได้ดี ☐ ปานกลาง ☐ ทรุดโทรม ตะกอนมีปานกลาง

2. ส่วนเหนือน้ำ : ☑ ใช้งานได้ดี ☐ ปานกลาง ☐ ทรุดโทรม ตะกอนมีปานกลาง

3. ส่วนควบคุมน้ำ : ☐ ใช้งานได้ดี ☐ ปานกลาง ☑ ทรุดโทรม

4. ส่วนท้ายน้ำ : ☑ ใช้งานได้ดี ☐ ปานกลาง ☐ ทรุดโทรม ตะกอนมีปานกลาง

5. ส่วนป้องกันท้ายน้ำ : ☑ ใช้งานได้ดี ☐ ปานกลาง ☐ ทรุดโทรม ตะกอนมีปานกลาง

6. ระบบส่งน้ำ : ☐ ใช้งานได้ดี ☐ ปานกลาง ☐ ทรุดโทรม

หมายเหตุ ข้อมูลใช้เพื่อการศึกษาวางแผน ไม่สามารถใช้อ้างอิงทางกฎหมายและคดีความ

พื้นที่รับน้ำของฝายและข้อมูลประกอบ		สภาพโดยรวมของฝายและแนวทางแก้ไขปรับปรุงเบื้องต้น
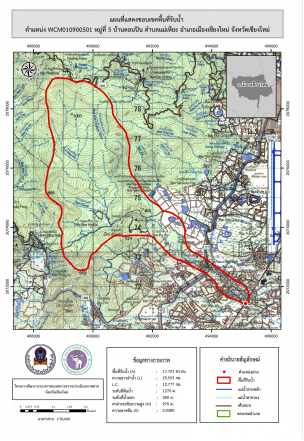	ข้อมูลพื้นที่รับน้ำของฝาย A = 17.72 ตารางกิโลเมตร L = 25.55 กิโลเมตร LC = 12.78 กิโลเมตร H = 970 เมตร s = 0.04 c = 0.45 I = 37.08 มิลลิเมตร/ชั่วโมง Return period = 100 ปี อัตราการไหลสูงสุด = 82.2 ลบ.ม./วินาที	**สภาพโดยรวมของฝาย** ฝายคอนกรีตเก่าก่อสร้างมานาน วางกั้นในลำน้ำแม่เหียะที่ไหลผ่านชุมชนมีการทำเป็นพนังคอนกรีตยกสูง มีสภาพในแต่ละส่วนดังนี้ ส่วน Protection เหนือน้ำ : สภาพปกติ ไม่มีความเสียหายเชิงโครงสร้าง สามารถใช้งานได้ แต่มีขยะในลำน้ำ ส่วนเหนือน้ำ : สภาพปกติ ไม่มีความเสียหายเชิงโครงสร้าง สามารถใช้งานได้ แต่มีขยะในลำน้ำ ส่วนควบคุมน้ำ : ฝายน้ำล้นคอนกรีตรูปแบบฝายสันมน เป็นฝายขนาดเล็ก ไม่มีความเสียหายเชิงโครงสร้าง สามารถใช้งานได้ ส่วนท้ายน้ำ : สามารถใช้งานได้ แต่มีการสะสมของตะกอน ส่วน Protection ท้ายน้ำ : มีสภาพปกติไม่มีความเสียหาย สามารถใช้งานได้ ระบบส่งน้ำ : ไม่มีระบบส่งน้ำ มีสภาพตะกอนหน้าฝาย : เนื่องจากลำน้ำแม่เหียะไหลผ่านชุมชนแออัด ทำให้มีขยะ และสิ่งปฏิกูลในลำน้ำ อีกทั้งมีตะกอนที่ค่อยๆสะสม **แนวทางแก้ไขปรับปรุงเบื้องต้น** ฝายคอนกรีตเก่าที่ก่อสร้างกั้นลำน้ำแม่เหียะยังคงมีความมั่นคงแข็งแรงและสามารถใช้งานได้ตามปกติ แม้ไม่ปรากฏความเสียหายเชิงโครงสร้าง แต่สภาพพื้นที่โดยรอบพบปัญหาขยะ สิ่งปฏิกูล และการสะสมของตะกอนในลำน้ำ ซึ่งอาจส่งผลต่อประสิทธิภาพการระบายน้ำในระยะยาว ดังนั้นจึงควรมีการจัดทำมาตรการจัดการขยะและสิ่งปฏิกูลในลำน้ำอย่างเป็นระบบ ร่วมกับการส่งเสริมความร่วมมือจากชุมชนเพื่อลดการทิ้งของเสียลงแหล่งน้ำ ควบคู่ไปกับการดำเนินการขุดลอกตะกอนเป็นระยะเพื่อป้องกันการตื้นเขิน นอกจากนี้ควรกำหนดแผนการตรวจสอบและบำรุงรักษาโครงสร้างฝายอย่างสม่ำเสมอ เพื่อยืดอายุการใช้งาน และเสริมมาตรการป้องกันการกัดเซาะตลิ่งในบริเวณท้ายน้ำหากพบความเสื่อมสภาพ ทั้งนี้การจัดการในลักษณะดังกล่าวจะช่วยคงสมรรถนะของฝายและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในลำน้ำควบคู่กันไป